

205
- 4025-

W y r o k .

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ .

Dnia 29.grudnia 1949 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział Karny, w składzie następującym:

Sędzia S.A. T.Migdał,
Ławnicy: Stopa Wł.,
Piszczek Zygmunt,
Protokolant: apl.egz.Br.Sołtysik,

w obecności oskarżyciela publicznego Wiceprok.S.A.Radwańskiego Wł rozpoznawszy dnia 29.grudnia 1949 r. sprawę:

Petera G i n t e r a , urodzonego 5.IV. 1912 r. w Szebeny - Węgry, syna Georga i Klary z d.Wahler, narod.Volksdeutsch, przynal.państw.węgierskiej, wyzn.rzym.kat., z zawodu stolarza, ojciec z zawodu rolnik, zam.Szebeny (Węgry), wykształc.7 klas szkoły powszechnej,

który

wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 20 czerwca 1949 r. Nr.VII. K 6/48 prawomocnie został uznany winnym przestępstwa z art.1 ust.1 dekretu z dnia 31.VIII. 1944 (Dz.U.R.P. Nr 69 z roku 1946 poz-377) popełnionego przez to, że w okresie okupacji idąc na rękę władzy państwa niemieckiego, jako członek organizacji sztafet ochronnych, pełniąc funkcje strażnika w podobozie Obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu - w Goleszowie, w dniu 14 września 1944 r., będąc na posterunku w tymże podobozie zastrzelił uciekającego Żyda, Paula Gabora, oddając do

niego dwa strzały z karabinu -

o r z e k ł :

I. Za przestępstwo powyżej opisane, uznając, że oskarżony działał z rozkazu swej władzy przełożonej, na mocy art.1 ustęp 1, przy zastosowaniu art.5 § 2 oraz art.7 powołanego wyżej dekretu, oraz art.59 § 1 k.k., skazuje oskarżonego na karę więzienia przez 15 (pietnaście) lat oraz utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 10 (dziesięciu) oraz przepadek całego mienia.

II. Ponieważ oskarżony prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1.lutego 1949 r. Nr.VII K. 6/48 został skazany za przestępstwo z art.4 § 1 w związku z art.4 § 2 ust.a/ i § 3 ust.b/ dekretu z dnia 31.VIII. 1944 r. (Dz.U.R.P.Nr 69 z r.1946 poz.377) na karę więzienia przez 5 (pięć) lat, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 5 (pięciu) i konfiskatę całego mienia - Sąd na mocy art.31 k.k. wymierza mu karę łączną 15 (pietnastu) lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 10 (dziesięciu) oraz przepadek całego mienia.

III. Na mocy art.58 k.k. zalicza skazanemu na poczet orzeczonej kary okres tymczasowego aresztowania od dnia 12 marca 1947 r. do dnia 29.grudnia 1949 r.

IV. Zwalnia oskarżonego od zwrotu kosztów postępowania i uiszczenia opłaty sądowej - którymi obciąża Skarb Państwa.

U z a s a d n i e n i e .

-427-

Peter Ginter, obywatel węgierski, narodowości niemieckiej, oskarżony został:

- 1) o przynależność do zbrodniczej organizacji SS i obozów koncentracyjnych, oraz
- 2) że w dniu 14.9.1944 r. będąc na posterunku w podobozie w Goleszowie zastrzelił uciekającego więźnia Paula Gabora.

Wyrokiem z 1.2. 1949 r. Sąd Okręgowy uznał oskarżonego winnym przynależności do zbrodniczej organizacji (art.4 dekretu z 31.VIII. 1944 r.) i skazał go na 5 lat więzienia - natomiast uniewinnił go od zarzutu zastrzelenia Gabora, przyjmując, że jedyna i wyłączna podstawa oskarżenia w tym względzie, a to raport przełożonego oskarżonego "oberscharführera" Mürbetta o zastrzeleniu Gabora (k.18) nie stwierdza, że oskarżony go zastrzelił, a stwierdza jedynie fakt jego zastrzelenia (k.147 i 148). Według rozumowania Sądu Okręgowego z raportu tego raczej wynika, że Gabora zastrzelił Mürbett (co jest zgodne z wyjaśnieniami oskarżonego), kiedy oskarżony nie chciał go zastrzelić.

Sąd Najwyższy uchylił powyższy wyrok w części uniewinniającej, będąc zdania, że ze wspomnianego raportu wynika, iż Gabora zastrzelił oskarżony (k.157) i przekazał sprawę w uchylonej części do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 20.6. 1949 r. uznał oskarżonego winnym przestępstwa z art.1 ust.1 dekretu z 31.VIII. 1944 r. dokonanego przez zastrzelenie więźnia Gabora (k.174 i nast. oraz wyrok S.N. k.184 v.), przyczem ustalono następujący stan faktyczny:

Kiedy oskarżony stał na posterunku pilnując więźniów, podszedł do niego więzień Gabor i prosił, aby go zastrzelił, czemu oskarżony odmówił, polecając mu wrócić do pracy. W toku rozmowy oskarżonego z Gaborem, w której tenże żądał bezskutecznie, aby oskarżony go zastrzelił gdyż jest zmęczony pracą i życiem obozowym, nadszedł komendant "kommanda" Oberscharführer Mürbett w celu skontrolowania posterunków. W czasie tym Gabor przekroczył właśnie linię strzeżoną przez posterunki i wówczas oskarżony na wezwanie swego przełożonego Mürbetta i w jego obecności oddał do Gabora dwa strzały, które pozbawiły go życia. Uznając, że oskarżony działał w warunkach określonych w art. 5 § 2 dekretu, Sąd Okręgowy skazał go na 15 lat więzienia.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 23.9. 1949 r. (k.183) zatwierdził wyrok Sądu Okręgowego w orzeczeniu o winie uznając, że Sąd Okręgowy władny był w zasadzie stanąć na stanowisku - bez obrazy art. 5 dekretu - że oskarżony działał pod wpływem rozkazu. Uchylił go jednak w orzeczeniu o karze opierając się na orzeczeniu Izby Karnej Sądu Najwyższego z 25.4. 1949 r. K 923/49, według którego nie może korzystać z dobrodziejstwa art. 5 dekretu ten, kto dokonał przestępstwa pod wpływem rozkazu otrzymanego od przełożonego w ramach organizacji przestępczej, jeśli brał udział w takiej organizacji dobrowolnie i ze świadomością co do jej charakteru. Ponieważ oskarżony prawomocnym wyrokiem wydanym w tej sprawie (k.145 i nast.) został skazany za przynależność do zbrodniczej organizacji - Sąd Najwyższy wyrok uchylił w orzeczeniu o karze i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I-szej instancji celem wymierzenia oskarżonemu stosownej kary.

Sąd Apelacyjny wymierzając oskarżonemu 15 lat więzienia, wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Wedle wiążących Sąd Apelacyjny, już poprzednio prawomocnie dokonanych ustaleń w tej sprawie, oskarżony wstąpił do organizacji SS dobrowolnie (k.146), - za co ukarany został 5-letnim więzieniem.

Konsekwencją dobrowolnej przynależności oskarżonego do SS było przydzielenie go do służby w obozach koncentracyjnych. Postępowanie dowodowe nie dostarczyło jednak dowodu na to, że wstępując do SS oskarżony uczynił to ze świadomością co do zbrodniczego charakteru tej organizacji, względnie by poznawszy w toku służby zbrodnie dokonywane przez tę organizację w obozach koncentracyjnych, zbrodnie te aprobował i z nimi się godził. Oskarżony tłumaczył się, że kiedy przydzielono go jako strażnika do obozu, wówczas zgłosił się na front chcąc uchylić się od takiej służby, jednak zagrożono mu, że jeżeli jeszcze raz to zrobi, dostanie się do więzienia (k.41 i 202). Gdy się nadto zważy, że oskarżony "to typ człowieka tępego, ciężko orientującego się" (k.147 v.), co Sąd miał możność stwierdzić w czasie rozprawy, nabiera się przekonania, że oskarżony wstępując do SS nie wiedział i nie był zdolny przewidzieć, iż jest to organizacja przestępcza, a kiedy w toku służby naocznie się przekonał o dokonywanych przez nią zbrodniach, nie godził się na nie i starał się przestać być członkiem tej organizacji, starając się o przydzielenie go na front. Sąd nie znalazł w tej sytuacji przyczyny, by wymierzając oskarżonemu karę za konkretną zbrodnię zastrzelenia Gabora w czasie służby w zbrodniczej organizacji, dokonaną pod wpływem rozkazu wydanego w ramach dyscypliny wojskowej - odmówić mu prawa do stosowania art.5 §2 dekretu, - skoro za przynależność do zbrodniczej organizacji podlega on u-

karaniu choćby nawet sam żadnej zbrodni nie dokonał i skoro w niniejszym wypadku za samą przynależność do zbrodniczej organizacji oskarżony został ukarany 5-letnim więzieniem.

Mimo więc, że oskarżony wstąpił do organizacji zbrodniczej dobrowolnie, skoro wstępując do niej nie miał świadomości, ani nie był zdolny przewidzieć jej zbrodniczego charakteru a zastrzelenia Gabora dokonał pod wpływem rozkazu wydanego w ramach bezwzględnej dyscypliny wojskowej, łamiącej jego swobodną wolę, Sąd uznał tę okoliczność za podstawę do zastosowania przy wymiarze kary art.5 § 2 dekretu i wymierzył mu najwyższą karę przewidzianą w ramach art.59 § 1 lit.a) k.k., nie znajdując okoliczności łagodzących w sprawie.

Orzekając o karze łącznej za przestępstwa z art.1 ust.1 i art.4 dekretu z 31.VIII. 1944 r., Sąd wymierzył ją oskarżonemu w granicy przewidzianej w art.31 k.k.

Pozostałe części sentencji wyroku znajdują uzasadnienie w przepisach tam powołanych.

Telega

Pisze czep żywność

Strasner